

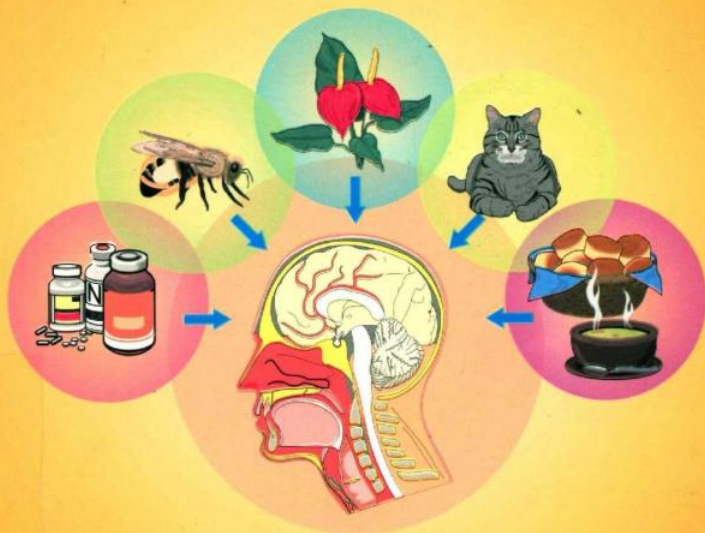

BỘ Y TẾ

DI ỨNG - MIỄN DỊCH LÂM SÀNG

(DÙNG CHO BÁC SĨ VÀ HỌC VIÊN SAU ĐẠI HỌC)

Chủ biên : PGS.TS. PHAN QUANG ĐOÀN

NGUYỄN
DỤC LIÊU

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

BỘ Y TẾ

DI ỨNG - MIỄN DỊCH
LÂM SÀNG

(DÙNG CHO BÁC SĨ VÀ HỌC VIÊN SAU ĐẠI HỌC)

MÃ SỐ: Đ01.W.10

(Tái bản lần thứ nhất)

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

CHỦ BIÊN

PGS.TS. PHAN QUANG ĐOÀN

THAM GIA BIÊN SOẠN:

PGS. TS. PHAN QUANG ĐOÀN

PGS. TS. TRẦN THÚY HẠNH

PGS. TS. NGUYỄN VĂN ĐOÀN

PGS. TS. NGUYỄN THỊ VÂN

BS CKII. ĐỖ TRƯỞNG THANH LAN

PGS. TS. PHẠM VĂN THỨC

THAM GIA TỔ CHỨC BẢN THẢO:

ThS. PHÍ VĂN THÂM

TS. NGUYỄN MẠNH PHA

LỜI GIỚI THIỆU

Nhằm từng bước nâng cao chất lượng đào tạo nhân lực y tế và tạo điều kiện thuận lợi cho việc học tập của sinh viên, học sinh ngành Y, Bộ Y tế đã tổ chức biên soạn và cho xuất bản các tài liệu dạy – học chuyên môn phục vụ cho công tác đào tạo đại học, cao đẳng, trung cấp và dạy nghề của ngành Y tế. Nay Bộ Y tế tiếp tục cho biên soạn các tài liệu dạy – học chuyên đề và text book để kịp thời phục vụ cho công tác đào tạo sau đại học và đào tạo liên tục cho cán bộ ngành Y tế.

Sách “Dị ứng – Miễn dịch lâm sàng” được biên soạn dựa trên chương trình đào tạo bác sĩ chuyên khoa 1 và thạc sĩ của trường Đại học Y Hà Nội với phương châm: kiến thức cơ bản, hệ thống; nội dung chính xác, khoa học, cập nhật các tiến bộ khoa học, kỹ thuật hiện đại và thực tiễn Việt Nam.

Sách “Dị ứng – Miễn dịch lâm sàng” đã được biên soạn bởi các nhà giáo giàu kinh nghiệm và tâm huyết của Bộ môn Dị ứng – miễn dịch trường Đại học Y Hà Nội. Sách được Hội đồng chuyên môn chuyên ngành Dị ứng – Miễn dịch được thành lập theo quyết định số 2753/QĐ-BYT ngày 31-7-2008 của Bộ Y tế thẩm định và được ban hành làm tài liệu sử dụng chính thức đào tạo sau đại học cho bác sĩ chuyên khoa 1, thạc sĩ và đào tạo liên tục của ngành y tế. Sách cũng rất hữu ích cho các bác sĩ, sinh viên y khoa học tập và tham khảo trong công tác chuyên môn thường nhật của mình. Trong quá trình sử dụng sách sẽ được chỉnh lý, bổ sung và cập nhật.

Bộ Y tế xin chân thành cảm ơn các Nhà giáo, các chuyên gia của trường Đại học Y Hà Nội đã dành nhiều công sức hoàn thành cuốn sách này, cảm ơn GS.TSKH. Phạm Mạnh Hùng, GS.TSKH. Đỗ Trung Phấn đã đọc phản biện để cuốn sách được hoàn thiện.

Vì lần đầu xuất bản, chúng tôi mong nhận được ý kiến đóng góp của đồng nghiệp, các bạn sinh viên, và các độc giả để sách được hoàn chỉnh hơn cho lần xuất bản sau.

VỤ KHOA HỌC VÀ ĐÀO TẠO

BỘ Y TẾ

LỜI NÓI ĐẦU

Dị ứng - Miễn dịch lâm sàng là ngành học nghiên cứu các bệnh có cơ chế dị ứng và tự miễn. Đây là môn học mới ở Việt Nam được giảng dạy ở Trường Đại học Y Hà Nội từ đầu những năm 80 của thế kỷ trước. Người đầu tiên đặt nền móng xây dựng và phát triển chuyên ngành này là GS.TSKH. Nguyễn Năng An. Các bệnh dị ứng và tự miễn có đặc trưng là cơ chế bệnh sinh phức tạp, điều trị khó khăn, diễn biến kéo dài và nguyên nhân gây bệnh có thể xác định hoặc không xác định được. Nhiều bệnh có cơ chế này nhưng hay gặp hơn cả là hen phế quản, viêm mũi dị ứng, mày đay, phù Quincke, lupus ban đỏ hệ thống, xơ cứng bì.v.v... Các bệnh này có xu hướng ngày càng gia tăng trong cộng đồng. Việc phát hiện sớm, nhất là bệnh tự miễn ở các cơ sở y tế còn hạn chế nên khi người bệnh đến bệnh viện thường ở giai đoạn nặng, việc điều trị gặp rất nhiều khó khăn.

Các bệnh hen phế quản, viêm mũi dị ứng là những bệnh mạn tính, ảnh hưởng nhiều đến chất lượng sống nhưng việc điều trị và dự phòng có thể đạt kết quả tốt nếu hiểu rõ cơ chế, áp dụng đúng phác đồ điều trị.

Xuất bản cuốn sách "Dị ứng - Miễn dịch lâm sàng" chúng tôi muốn giúp các bác sĩ và học viên sau đại học có thêm một tài liệu nghiên cứu các bệnh dị ứng và tự miễn một cách có hệ thống.

Trong khi biên soạn không tránh khỏi những sai sót, chúng tôi mong được sự góp ý của các đồng nghiệp và độc giả để sách được hoàn thiện tốt hơn trong lần xuất bản sau.

Xin trân trọng cảm ơn !

Chủ biên

PGS.TS. PHAN QUANG ĐOÀN

MỤC LỤC

<i>Lời giới thiệu</i>	3
<i>Lời nói đầu</i>	5
<i>Mục lục</i>	7
1. Dị nguyên	9
<i>PGS. TS. Nguyễn Văn Đoàn</i>	
2. Hen phế quản	19
<i>PGS. TS. Phan Quang Đoàn</i>	
3. Viêm mũi dị ứng	52
<i>PGS. TS. Phan quang Đoàn</i>	
4. Mày đay – phù Quincke	65
<i>PGS. TS. Phan Quang Đoàn</i>	
5. Sốc phản vệ	80
<i>PGS. TS. Phan Quang Đoàn</i>	
6. Dị ứng thuốc	92
<i>PGS. TS. Nguyễn Văn Đoàn</i>	
7. Dị ứng vaccin	115
<i>PGS. TS. Trần Thúy Hạnh</i>	
8. Viêm da atopy và viêm da dị ứng tiếp xúc	128
<i>PGS. TS. Nguyễn Thị Vân</i>	
9. Các thuốc kháng histamin	139
<i>BS CKII. Đỗ Trương Thanh Lan</i>	
10. Tự kháng nguyên và tự kháng thể trong bệnh tự miễn	147
<i>PGS. TS. Phạm Văn Thức</i>	
11. Lupus ban đỏ hệ thống (SLE)	174
<i>BS CKII. Đỗ Trương Thanh Lan</i>	
12. Xơ cứng bì (Sclerodermic)	186
<i>PGS. TS. Nguyễn Thị Vân</i>	

